

Ingezonden Berichten.

COMITE TER BESTUDEERING EN BESTRIJDING VAN
INSECTENPLAGEN IN BOSSCHEN.

Utrecht, Augustus 1937.
Wageningen,

De ondergeteekenden nemen bij dezen de vrijheid, zich tot U te wenden met het volgende:

Velerlei zijn de insectenplagen, die onze Nederlandsche bosschen en houtopstanden bedreigen. Men herinneré zich de verwoestingen, welke de nonvlinder en de gestreepte dennenrups indertijd aanrichtten in de grovedennenbosschen, waarbij over honderden hectaren de boomen kaal werden gevretten, zoodat zij moesten worden geveld, terwijl de aanwas van groote oppervlakten bosch gedurende verscheidene jaren sterk verminderde. Hetzelfde belevén wij thans, sedert het vorige jaar, van de dennenbladwesp. Op tal van plaatsen zijn groote complexen grovedennenbosch zoodanig aangetast, dat verschillende boschgedeelten in hun geheel moeten worden geveld of dat dunningsgewijs tal van stammen moeten worden verwijderd. Daarbij komt, dat een ander insect, de dennescheerder, de nog in leven zijnde, sterk verzwakte exemplaren als broedplaats uitkiest en tot afsterven dreigt te brengen.

Groot is de schade, welke jaarlijks in onze grovedennenbosschen te weeg wordt gebracht door de zg. *Retinia's*. De beteekenis van den iepenspintkever als verspreider van de iepenziekte is algemeen bekend. Beschadigingen door de groote en kleine dennensnuittor, den bastaardsatijnvlinder, den eikenbladroller, de wilgenhoutrups, de ringelrups, de beukenwolluis — om er slechts enkele te noemen — vormen een voortdurende bedreiging van onze houtopstanden. Plotseling kunnen deze plagen zulke afmetingen aannemen, dat groote geldelijke verliezen worden geleden en veel natuurschoon onherstelbaar verloren gaat.

De bestrijding van dergelijke insectenplagen stuit op groote moeilijkheden. Eensdeels weet men meestal niet tijdig te voren, of er in een bepaald gebied een plaag zal optreden. Bemerkt men een schadelijke vermeerdering (gradatie) van insecten, dan is het veelal te laat óf het is zeer moeilijk en kostbaar iets tot rechtstreeksche bestrijding te doen. In zulk een geval moet men afwachten, totdat de insecten door hun natuurlijke vijanden worden vernietigd.

Uit het bovenstaande blijkt wel, dat op dit gebied nog zeer weinig is bereikt. Dit is mede een gevolg van het feit, dat onze kennis van de insecten en van de oorzaken der schadelijke vermeerderingen nog hoogst onvolledig is. De beperktheid van de middelen, waarover de wetenschappelijke inrichtingen op entomologisch en plantenziektenkundig gebied beschikken, maakt, dat bij optredende plagen slechts kleine onderdeelen van de hiermede samenhangende vraagstukken kunnen worden bestudeerd en dat de continuïteit van het onderzoek niet verzekerd is, wat toch een eerste voorwaarde moet worden geacht.

Op het laatst gehouden Internationale Boschbouwcongres te Boedapest heeft ook het vraagstuk der insectenplagen in het teeken der belangstelling gestaan; daár zijn de richtlijnen aangegeven voor het moderne bosch-entomologische onderzoek. Dit eischt in de eerste plaats bestudeering van de schadelijke insecten in hun omgeving, i.c. het bosch, in den regel met behulp van verplaatsbare laboratoria. Eerst op grond

van het hierdoor verkregen inzicht, o.a. met betrekking tot het verband tusschen klimaat, bodem, plantengroei, menging der houtsoorten, bedrijfsvorm e.d. en de gradatie der insecten, zal het op den duur mogelijk zijn, b.v. door cultuurmaatregelen, insectenplagen te voorkomen. Hetzelfde geldt ook voor de mogelijkheid tot voorspelling van een gradatie van insecten, waardoor de boschbezigter in staat zal zijn, tijdig afweermaatregelen te treffen.

Dringend noodig is het daarom, dat het bosch-entomologische onderzoek ook in ons land ter hand worde genomen en dat samenwerking worde bereikt bij de te nemen proeven met bestrijdingsmiddelen.

Dit te bevorderen, is het doel, dat de ondergeteekenden zich hebben gesteld. Daartoe zal getracht worden, van verschillende lichamen als het Rijk, de Nederlandsche Heidemaatschappij, provinciale- en gemeentelijke besturen, alsmede van particuliere belanghebbenden, de noodige geldmiddelen te verkrijgen.

Het Comité is reeds begin Augustus op bescheiden wijze met het entomologische onderzoek aangevangen. Daartoe is een eenvoudig laboratorium ingericht in een gebied op de Veluwe, dat is aangetast door de dennensbladwesp. Dit onderzoek zal aanvankelijk worden verricht door een jong entomoloog onder leiding van Prof. Dr. W. Roepke, hoofd van het Laboratorium voor Entomologie te Wageningen.

De werkwijze van het Comité zal dus analoog zijn aan die van het bekende „Comité ter bestudeering en bestrijding van de iepenziekte”, een voorbeeld van gelukkige samenwerking van de overheid met andere belanghebbenden.

Op grond van het bovenstaande nemen de ondergeteekenden de vrijheid, een beroep te doen op Uw medewerking, en verzoeken zij U, hun werk door een jaarlijksche geldelijke bijdrage te steunen in het belang van de instandhouding van het Nederlandsch bosch.

Het Comité stelt zich voor, na elk jaar een verslag uit te brengen omtrent den stand der onderzoekingen en rekening en verantwoording van ontvangsten en uitgaven af te leggen.

Toezegging van geldelijken steun wordt gaarne ingewacht bij den penningmeester, p/a Nederlandsche Heidemaatschappij te Arnhem, postrekening no. 7371.

- E. D. van Dissel, *Directeur van het Staatsboschbeheer te Utrecht, Voorzitter.*
 Ir. N. van Poeteren, *Inspecteur, Hoofd van den Plantenziektenkundigen Dienst, Wageningen, Secretaris.*
 Ir. J. P. van Lonkhuyzen, *Directeur der Nederlandsche Heidemaatschappij te Arnhem, Penningmeester.*
 Prof. Dr. Joha. Westerdijk, *Directrice van het Phytopathologisch Laboratorium „Willy Commelin Scholten” te Baarn.*
 Prof. Dr. W. Roepke, *Hoofd van het Entomologisch Laboratorium te Wageningen.*
 Jhr. W. H. de Beaufort, *te Maarn.*
 Dr. J. de Hoogh, *Houtvester bij het Staatsboschbeheer te Utrecht, 2e Secretaris.*

Gaarne voldoet de Redactie aan het tot haar gerichte verzoek, de lezers op te wekken het streven van het Comité geldelijk te steunen.
 Red.